

Strašice

Kraj: Plzeňský

Správní obvod: Rokycany

Nadmořská výška: 498 m n. m.

Počet obyvatel: 2 461

Adresa URL: www.strasice.eu

Okres: Rokycany

GPS souřadnice: 49.735518N, 13.757548E

První pís. zmínka: 1347 (677 let)

PSČ: 338 45

Historie obce Strašice

Historie Strašic sahá, podle odhadů odborníků, až do přelomu 8 - 9. století, kdy pravděpodobně došlo k osídlení místních lokalit našimi předky. Není historicky doloženo, která část dnešní obce byla osídlena jako první, zda to byla část s panským sídlem - Strašickým hradem, poplužím a původním kostelem, či sídlo na březích Padrťského potoka, tehdejší osada železářů a hutníků, díky které později Strašice následkem zničení za třicetileté války nezanikly, ale pozvedly se z úpadku a v r. 1873 byly opět povýšeny na městečko. Podle písemných zdrojů se další vývoj Strašic vyjasňoval až počátkem 14. století, kdy se, původně královské, staly majetkem Petra I. z Rožmberka, který později zastával významný úřad na dvoře krále Jana Lucemburského a získal v západních Čechách rozsáhlé území vč. pozdějšího zbirožského panství. Po jeho smrti v r. 1347 vládli této doméně jeho čtyři synové. V této době již existovalo městečko v podhradí, nynější Ves, o němž se první písemná zmínka datuje rokem 1349, moc Rožmberků se upevňuje a jejich říše zažívá období rozkvětu. V polovině 14. století nastávají v Čechách boje mezi šlechtou, král Karel IV. osobně vytáhne do boje, a tak roku 1352 plení i Strašice a s nimi celé rožmberské panství, které je až dosud jakýmsi „státem ve státě“. Zničeny jsou i tři strašické hrady, z nichž byl pravděpodobně osídlen již jen hrad ve Strašicích, který byl na místě, kde stojí dnešní fara. Hrad Vimperk, který stál na skále nad Padrťským potokem, asi 300 kroků od mlýna zvaného Melmatěj, a třetí hrad na Lipovsku již pravděpodobně nikdy obnoveny nebyly. Karel IV. se zbavil mocného rivala, v Čechách zavládl opět mír a pořádek, Strašice však byly zpustošeny a od této doby jsou opět nazývány vsí. V roce 1424 byly strašické a zbirožské panství svěřeno do opatrování Zdeňkovi z Rožmitálu a v téže roce obleženo husity. Sídlem správy se stal Zbiroh, opuštěný strašický hrad tím ztrácí své opodstatnění a pustne. V roce 1431 bylo zbirožské panství i se Strašicemi prodáno císaři Zikmundovi, o pět let později jej získává jako náhradu zadrženého žoldu Hanuš z Kolovrat. Roku 1477 bylo značně zanedbané a zpustlé panství prodáno Šternberkům, r. 1505 jej zakoupil Václav Popel z Lobkovic. Roku 1594 bylo Lobkovicům zabaveno a přešlo zpět do majetku krále. Místní kraj nejvíce utrpěl častým průtahem cizích vojsk a drancováním v průběhu třicetileté války, kdy byla podbrdská oblast jednou z nejvíce postižených oblastí. V této době se ve zdejších hutích začala vyrábět munice pro Valdštejnova i císařská vojska a tak byl v kraji zaznamenán hospodářský vzestup v oblasti hutnictví, pro které zde byly příznivé podmínky - výskyt železné rudy, dostatek lesů pro výrobu dřevěného uhlí a vodní tok pro pohon strojů. Na přelomu 16. a 17. století byla vybudována Jindřichem Kašparem ze Sarth, francouzským odborníkem, původně ve službách Rudolfa II., ve Strašicích novinka - vysoká pec. Prudký rozvoj nastává v hutnickém oboru v 18. století, kdy byly ve Strašicích již tři vysoké pece a kolem Padrťského potoka pět hamrů. S tímto

pokrokem přichází i rozvoj Strašic, byly vybudovány roubené chalupy, kostel byl přestavěn do podoby, v jaké jej známe dnes, r. 1851 je zahájena výstavba nové vysoké pece. V roce 1868 koupil Strašice se Zbirožskem dr. Strousberg, známý jako „král železnic“, který zde přes velké plány a investice utrpěl pád, vybudované stavby a zařízení včetně téměř dokončené železnice byly rozebrány a obyvatelstvo upadlo do bídy. V mnoha rodinách bylo znovu obnoveno ve velkém domácí cvočkařství, kde pracovaly celé rodiny i s dětmi. Roku 1880 kupuje podniky ve Strašicích, Dobřívě a Holoubkově Max Hopfengärtner, který opět pozvedá úroveň výroby, vysoká pec končí provoz v r. 1892. Těžba železné rudy ve zdejším kraji byla pro její vysoký obsah jiných prvků zastavena, činnost strašické huti, nynější slévárny, postupem času několikrát přestavované a modernizované přetrvala až do dnešních dnů. Při Padrťském potoce bylo počátkem 20. století postaveno několik strojních pil, které byly plně vytíženy, zvláště pak kolem roku 1920, kdy byly lesy napadeny mniškou. Místní dělníci, kteří ztratili práci v hutnictví, byli zaměstnáni na těchto pilách a v zemědělství. V červnu r. 1922 byla podepsána smlouva s komárovskými železárnami o zavedení elektřiny do Strašic. Obě světové války přečkaly Strašice snad pro svou polohu bez vážnějších poškození a ztrát na životech. V době osvobození české republiky zažilo Rokycansko hromadný ústup nacistických vojsk, která utíkala na západ do Německa a cestou terorizovala místní obyvatelstvo.

